

Budgetnotat – Øget pres på PPR som følge af stigende børnetal og sager

Der er sket en markant stigning i antallet af sager og opgaver i PPR i løbet af de seneste år. Dette betyder, at PPR ikke længere kan yde samme service som tidligere ift. at kunne opstarte sager 2-3 uger efter indsendelse af samarbejdsaftale samt give råd, vejledning og forebyggelse jf. intentionerne med inklusionsstrategien *Udviklende fællesskaber*.

PPR har siden 2013 arbejdet efter ABC-modellen, som blev evalueret i 2017. På baggrund af den politisk godkendte udviklingsstrategi i PPR samt ABC-modellen har PPR haft et øget fokus på forebyggelse af både mistro hos børn, og at PPR meget hurtigt kan inddrages og er meget fleksible, når der er børn/elever med behov for en hurtig indsats. PPR har generelt kunne starte en sag op 2-3 uger efter, der er indkommet en samarbejdsaftale. Dette har PPR grundet stigningen i antal sager været nødt til at lave om på. Siden medio maj 2021 har udmeldingen været, at nye sager først kan startes op i det nye skoleår.

PPR får årligt et fast budget - og reguleres ikke som følge af ændringer i eksempelvis stigning i børnetal eller sager til PPR.

PPRs opgaver

PPRs opgaver består af både en del forebyggende arbejde og almindeligt/traditionelt PPR-arbejde. Desuden varetager PPR en række andre opgaver, eksempelvis for andre centre, som er med til at sikre attraktive stillinger og på den måde er med til at fastholde og kompetenceudvikle dygtige medarbejdere. Disse opgaver er ikke medtaget i dette notat, da de er eksternt finansieret.

Det traditionelle PPR-arbejde omfatter arbejde omkring børn med særlige behov på almenområdet samt arbejde omkring alle børn i specialklasser og specialskoler. Det indbefatter bl.a. udarbejdelse af PPV'er (Pædagogisk Psykologiske Vurderinger) på alle elever, der har et støttebehov over 9 timer, deltagelse i og materialer til visitationsmøder, undersøgelser og test af børn, journalisering, rapportskrivning samt afholdes af møder med skoler, institutioner, samarbejdspartnere og forældre.

Desuden består det traditionelle PPR-arbejde af en del forebyggende arbejde, der bl.a. indebærer konsultative møder, klasseforløb, diamantforløb, klasseobservationer samt supervision til lærer- og pædagogteams. En opgørelse foretaget primo 2021 viser, at der anvendes godt 1,6 stilling udelukkende til det forebyggende arbejde. Derudover anvendes der ca. 1 fuldtidsstilling årligt til FI (Fælles Indsats).

I alt anvendes der 15,6 fuldtidsstillinger til PPRs traditionelle arbejde incl. den forebyggende del.

Psykologernes opgaver

Psykologerne deltager i møder, giver sparring, drøfter skoleplacering, laver udredninger, henvisninger til psykiatrien m.m. Udover arbejdet med de konkrete sager har psykologerne en meget stor rolle i forhold til det forebyggende arbejde på skoler og i dagtilbud, hvor de deltager og giver råd, vejledning og sparring til lærere/pædagoger og/eller ledere i forhold til elevgrupper, klasseforløb og indsatser, oplæg for personale og forældre samt supervision af personale/ledelse. Desuden anvendes psykologer i krisituationer på skoler og dagtilbud, hvor de rykker ud akut ved behov.

Tale-hørekonsulenternes opgaver

Tale-hørekonsulenterne deltager i møder, giver sparring og vejledning i dagtilbuddene, foretager test og vurderinger af konkrete børn. Derudover forestår tale-hørekonsulenterne regulær undervisning af børn med massive udtalevanskeligheder, stammen og andre sjældne udfordringer.

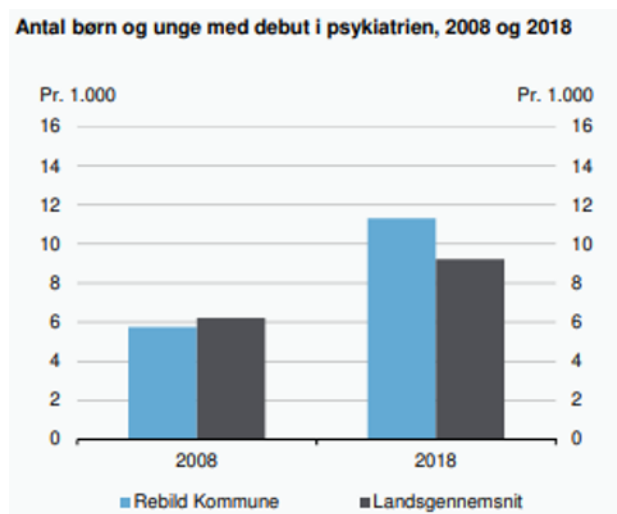
Nye opgaver i PPR de seneste år

PPR har gennem de seneste år skulle løfte nye opgaver indenfor eksisterende ramme, såsom FI (Fælles indsats), opgaver der tidligere blev løst af taleinstituttet, rykke akut ud ved krisesituationer på skoler og dagtilbud, udarbejde aktuelle PPV'er i forbindelse med STU samt lave flere udredninger i forbindelse med henvisninger til psykiatrien, for at sikre at børn og familie ikke kom i klemme som følge af indgåelse af sundhedsaftale med psykiatrien.

Stigning i børnetal og elever i specialtilbud

I Rebild Kommune er børnetallet på de 0-16 årige steget fra 6.517 børn i 2015 til 6.862 børn i 2021. PPR oplever ligeledes en stigning i antal sager og i antal nye indkomne samarbejdsaftaler.

På landsplan ses der en klar stigning i, at flere børn og unge får stillet diagnoser, flere børn kommer i mistrivsel og flere børn har skolevægring, hvilket også gør sig gældende i Rebild Kommune. Eksempelvis ses der en meget stor stigning i antal børn og unge, der henvises til psykiatrien i både Rebild og i hele landet. jf. Indenrigs- og Boligministeriet er antallet af børn og unge med psykiatrisk debut med psykiske sygdomme som ADHD, autisme, angst og andre diagnoser i det psykiatriske sygehusvæsen fordoblet i perioden 2008-18.

Tilsvarende ses der en ret markant stigning i antallet af elever i kommunens specialklasser, hvor PPR har en stor opgave. PPR udarbejder PPV'er en gang årligt på alle elever, giver vejledning og sparring, laver udredninger og deltager i møder omkring eleverne, når det er relevant.

	2015	2018	2020/21
Antal elever i specialklasser inkl. Kløverbakkeskolen	163	188	192 (2020)
Antal § 32 børn	12 (2016)		20+
Antal børn ml. 0-16	6.517	6.688	6.862

Stigning i antal samarbejdsaftaler

For at PPR kan gå ind i en sag, skal der indsendes en samarbejdsaftale fra skole/dagtilbud efter aftale med forældrene. Der ses en tydelig stigning i antallet af nye sager, der indstilles til PPR hvert år. Tallet er steget fra 299 nye sager i 2015 om året til 353 nye sager i 2020. Dvs. en stigning i antallet af nye sager på 5 år på ca. 18 procent.

	2015	2017	2020
Samarbejdsaftaler i Rebild Kommune i alt	299	315	353

Stigning i antal sager

I 2018 blev der første gang lavet en konkret optælling af antal sager i PPR på det tidspunkt på året, hvor der er færrest aktive sager. Alle sager i PPR gennemgås hvert halve år, og sager uden aktivitet afsluttes, når dette er afstemt med skoler/daginstitutioner og forældre.

Oversigt over udvikling i antal sager

Nedenstående er en oversigt over antal sager pr. medarbejdergruppe i PPR på det tidspunkt på året, hvor der er færrest sager. Udover nedenstående faggrupper er der i PPR ansat en læsekonsulent, en fysioterapeut samt pædagogfaglige konsulenter.

	2018	2020/2021
Antal aktive psykologsager	689 sager	755 (primo 2021)
Antal sager pr. psykolog (der er 7,6 fuldtidsansatte psykologer p.t.)		100 sager (120)
Antal aktive tale/høre sager	269 sager	232 sager
Antal sager pr. tale-hørekonsulent (der er 3,5 fuldtidsansatte tale-hørekonsulenter p.t.)	89 sager	66 sager

I 2018 var der i alt 689 børn, der havde en aktiv sag hos kommunens psykologer. Primo 2021 var det tal steget til 755 børn, der har en aktiv sag hos en af kommunens psykologer. Der er p.t. 7,6 psykologstillinger til traditionelt psykologarbejde. Det betyder, at hver psykolog har ca. 100 sager, hvor psykologerne har en opgave på et konkret barn. En optælling i juni 2021, før der lukkes sager, viser, at hver psykolog i gennemsnit har 120 sager, hvor de aktivt er inde og arbejde i sagen omkring et enkelt barn og har som minimum været det siden nytår.

Det har været vanskeligt at sammenligne på tværs af kommuner, da PPR er sammensat forskelligt, og der er stor forskel på, hvilke opgaver der varetages. Det vurderes dog, at en psykolog max bør have 80 børnesager, når de samtidig varetager en meget stor del forebyggende arbejde på skoler og daginstitutioner.

Tale-hørekonsulenterne har i 2021 ca. 66 sager pr. fuldtidsmedarbejder, hvor konsulenterne har konkrete opgaver ift. det enkelte barn. I 2020 i 2021 er det aftalt at anvende nogle af de overførte midler til ansættelse af en tale-hørekonsulent på halv tid for at nedbringe antallet af sager pr. medarbejder. Desuden er der arbejdet på nye arbejdsmetoder, som har reduceret i antallet. Det vurderes dog stadig som værende et højt sagsantal, da flere af børnene modtager undervisning ugentligt, samt at flere sager er blevet mere komplicerede også set i lyset af, at det ikke længere er muligt at anvende taleinstituttet.

For at kunne bibeholde nuværende niveau på de ca. 66 børnesager vil det være nødvendigt, at der tilføres midler for at kunne beholde opnormering på den halve stilling ift. tale-høre-konsulent. Desuden må det forventes, at den store stigning i børnetallet på de små børn i kommunen først vil mærkes i tale-høre-konsulenterne arbejde.

§ 32 børn

Der er ligeledes sket en stigning i antallet af børn, som er vurderet til at være i målgruppen for paragraf 32 i serviceloven. Disse sager er ofte nogle af de sager, der arbejdsmæssigt kræver en særlig stor indsats, da børnenes lidelser er varige og betydelige, og det ofte er børn med sjældne diagnoser og lidelser, der kræver ekstra forberedelse og faglig ajourføring for at kunne hjælpe hensigtsmæssigt.

I foråret 2016 var der ca. 12 børn i målgruppen, mens tallet her medio 2021 ligger på over 20 børn - og der indstilles fortsat flere børn, som kan være i målgruppen.

Den økonomiske ramme for PPR

PPR er ikke tilført ekstra midler som følge af stigning i børnetal eller stigning i antal sager. PPR er ligesom alle andre områder beskåret med den halve procent årligt.

Nedenstående er en oversigt over budget og regnskab for PPR siden 2015.

	Budget ekskl. overførsel	Overførsel fra tidligere år	Samlet budget inkl. overførsel	Forbrug	Budget-afvigelse uden overførsel	Budgetafvigelse inkl. overførsel (til overførsel)
2015	10.769.402	-379.608	10.389.794	10.934.556	-165.154	-544.762
2016	10.730.259	-544.762	10.185.497	10.630.679	99.580	-445.182
2017	10.709.900	-445.182	10.264.718	9.907.565	802.335	357.153
2018	10.796.600	357.153	11.153.753	10.756.603	39.997	397.150
2019	11.028.700	397.150	11.425.850	10.629.872	398.828	795.978
2020	11.048.400	795.978	11.844.378	11.187.470	-139.070	656.908
2021 forventet	11.121.400	656.908	11.778.308	11.596.634	-475.234	181.674
2022 forventet	11.287.114	181.674	11.468.788	12.112.114	-825.000	-643.326

Inkl. statstilskud trivsel på 227.554 kr.

PPR har i år fået lov til at ansætte flere medarbejdere for det overførte overskud for at kunne imødegå det stigende antal sager og dermed sikre, at det nuværende sagsantal pr. medarbejder ikke stiger mere. Der anvendes således 500.000 kr. mere end budgetteret. Dette kan i år finansieres af overført mindreforbrug, og det forventes fortsat, at PPR kommer ud med et mindreforbrug på 200.000 inkl. overførsel fra 2020. Mindreforbruget på de ca. 200.000 kr. er svarende til det beløb, der er givet fra staten til at imødekomme udfordringer som følge af corona. I 2022 vil forbruget med nuværende antal ansatte medarbejdere være 800.000 kr. mere end budgetteret, hvilket vil betyde et merforbrug i 2022 på 600.000 kr. incl. overførsel af mindreforbrug for 2021.

De konkrete udfordringer

Stigningen i antallet af PPR-sager har stor betydning for både psykologerne og tale-hørekonsulenterne. Det er løbende forsøgt at imødegå de udfordringer, stigningerne har givet ved forskellige tiltag; såsom optimering af arbejdsopgaver, højere grad af erfarings- og videndeling, nye procedurer for bl.a. tale-hørekonsulenterne, temadage og brug af studentermedhjælpere m.m. Det er dog ikke længere muligt at optimere uden, at der reduceres væsentligt i kommunens serviceniveau, medmindre der tilføres flere midler til PPR - til psykologer samt tale-hørekonsulenter.

Der vil være brug for en halv stilling (0,3 mio. kr.) til tale-hørekonsulenterne for at kunne fastholde et sagsantal på max 65 sager. Endvidere vurderes det, at hver psykolog max bør have 80 sager, for at kunne sikre en god og ordentlig psykologbetjening. Det vil konkret betyde, at der skal ansættes to psykologer, dvs. 1,2 mio. kr. (dækker lønudgifter, kørselsudgifter og årlige administrationsudgifter)

Det vil sige, at for at PPR kan opretholde nuværende serviceniveau, hvor der både er fokus på hurtig indsats (indenfor 2-3 uger), fortsat fokus på den forebyggende indsats jf. intentioner med *Udviklende fællesskaber*, vil det kræve en budgettilførsel på 1,5 mio. kr.